

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Викладання та навчання у важкі часи

—
У партнерстві з Міністерством
освіти і науки України

Огляд програми

«Викладання та навчання у важкі часи». Підтримка українських вчителів англійської мови під час війни

Серпень 2022 – липень 2023

Війна **суттєво вплинула** на українську систему освіти, створивши додаткові виклики як для вчителів, так і для учнів після кількох років перебоїв у навчальному процесі через пандемію Covid-19.

У липні 2022 року ми провели дослідження **нагальних потреб** 1 500 вчителів англійської мови з нашої спільноти.

Ми виявили, що вчителі залишаються надзвичайно **відданими** професії та **прагнуть** підтримувати освіту в Україні, **високо мотивовані** та мають бажання долучатися до курсів і програм підвищення кваліфікації. Та найголовніше — вони **гостро потребують підтримки** для збереження професійних навичок, психічного здоров'я та добробуту в цілому.

Компоненти програми

Ми адаптували глобальний курс Британської Ради **«Language for Resilience»** до нагальних потреб українських вчителів на основі нашого дослідження.

Ми розробили **30-годинний курс** для професійного розвитку вчителів і провели його **десять разів протягом року**. Курс допоміг вчителям визначити основні труднощі у викладанні та навчанні, спричинені війною, а також знайти способи підтримки учнів.

Ми провели курс для **1 585 українських вчителів з усіх регіонів України**, які або самі були переміщеними особами, або працювали з учнями-переселенцями.

Ми адаптували **«Викладання та навчання у важкі часи»** у відеокурс у відповідь на високий попит серед учасників і вчителів, які не мали можливості пройти курс очно.

Ми розширили програму курсу, щоб забезпечити сталий доступ до професійного розвитку для **більшої кількості вчителів**.

Історія Катерини Голуб

Контекст

Для Катерини Голуб, вчительки англійської мови у київській школі та однієї з учасниць «Викладання та навчання у важкі часи», вплив курсу полягав не лише у зміні її професійних підходів до викладання. Завдяки здобутому на курсі досвіду, вона змогла допомогти своїм учням почуватися більш безпечно під час уроків, що своєю чергою позитивно вплинуло на зацікавленість учнів до навчання. Натхненна результатами, Катерина згодом стала тренером для своїх колег, вона допомагала іншим вчителям набути впевненості у підтримці учнів під час навчання у воєнний час.

Катерина Голуб — вчителька англійської мови з 18-річним досвідом роботи. Вона працює з учнями початкової та середньої школи в Києві.

“

Реальне усвідомлення ситуації прийшло лише під час курсу. Адже коли ти знаходишся у таких самих умовах, як і всі, ти не відчуваєш, що щось не так. Ти намагаєшся шукати рішення та адаптуватися.

Історія Катерини Голуб

Контекст

24 лютого 2022 року, у день повномасштабного вторгнення Росії в Україну і перших бомбардувань Києва, Катерина разом із родиною була змушена переїхати зі столиці до західного регіону України, який вважався безпечнішим. Її школа, як і багато інших в Україні, перейшла на дистанційне навчання.

Українські вчителі та учні, як і чимало людей у світі, вже мали певний досвід дистанційної роботи під час пандемії Covid-19. Однак «віддалена робота» в умовах повномасштабного вторгнення була набагато складнішою та несла нові виклики.

Багато учнів та їхні сім'ї були вимушені переїхати в інші регіони України або шукали притулку за кордоном.

Вони не могли повноцінно брати участь в уроках, стикалися з проблемами нестабільного інтернет-зв'язку або перебоїв в електропостачанні. І, звісно, оскільки життя та безпека людей на першому місці, кожного разу, коли звучала сирена повітряної тривоги, уроки негайно припинялись, а діти йшли до укриття.

На той час Катерина, її колеги та учні вважали, що вони почувалися «нормально». І лише з часом усвідомили, що насправді відчували постійну небезпеку та невпевненість у завтрашньому дні.

Історія Катерини Голуб

Зміни

У лютому 2023 року Катерина приєдналася до свого першого курсу «Викладання та навчання у важкі часи», організованого Британською Радою в Україні. Курс дав їй можливість змінити власне сприйняття навчального процесу під час війни та шукати рішення для проблем, які інакше залишались би неідентифікованими. Завдяки отриманим навичкам і знанням Катерина змогла адаптувати власну поведінку на уроках у складних умовах, а також допомогти своїм учням. За її словами, це значно покращило якість її роботи в ці важкі часи.

Після успішного завершення курсу, вона вирішила залишитися у програмі як тренерка для інших українських вчителів, які стикаються з тими самими викликами та переживають схожий досвід у викладанні під час повномасштабного вторгнення.

“

Ми думали, що знаємо, як бути стійкими, але це була лише видимість стійкості. Всередині ми всі були дуже вразливими та потребували підтримки. Я пам'ятаю вправу на першому семінарі, де ми відзначали вплив травми на наші тіла на ментальному та фізичному рівнях, щоб зрозуміти, як почувуються учні, чи травмовані вони.

Виявилося, що більшість вчителів самі були травмовані. Усвідомлення цього дало нам поштовх допомогти собі, зрозуміти учнів і навчитися їм допомагати.

Історія Катерини Голуб

Результати

Наразі Катерина повернулася до Києва і викладає у школі в очному форматі.

Курс допоміг їй по-новому поглянути на проблеми, пов'язані з мотивацією учнів під час уроків, на їхній спосіб сприйняття навчального процесу у контексті війни. Він надав їй практичні навички та стратегії для ефективного викладання, що дозволило адаптуватися і забезпечити освітній процес у складних умовах.

Після участі у програмі **«Викладання та навчання у важкі часи»** Катерина пройшла тренінг у межах проєкту **«Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities» (SWITLO)**, і стала лідеркою професійної спільноти вчителів у своїй школі в Києві.

“

Нові знання та навички, набуті під час курсу, були дуже корисними в організації безпечного середовища для учнів, щоб їхні базові потреби були задоволені перед початком навчального процесу. Особисто для мене найкраще спрацювали техніки керування голосом, інтонацією і використання правильної лексики в класі. Учні відчули повагу до себе, почали проявляти більше зацікавленості і зрозуміли, що вчитель — на їхньому боці.

Як наслідок, це змінило їхню поведінку під час уроків і ставлення до навчання загалом.

Наступні кроки

Масштабування до проєкту «Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities» (SWITLO)

У відповідь на запит Міністерства освіти і науки України та відгуки учасників ми розширили курс **«Викладання та навчання у важкі часи»** і розробили **SWITLO** — новий проєкт, спрямований на підтримку професійних спільнот вчителів і навчання одне в одного. Ми очікуємо, що масштабування курсу дозволить нам залучити більшу кількість вчителів з усіх куточків країни у нашу програму та локальні професійні спільноти. Створення більшої кількості спільнот, у свою чергу, **відкриє ширші можливості для професійного розвитку**, і ми сподіваємось, що вони стануть сталими просторами для професійного зростання вчителів.

Станьте партнером Британської Ради в Україні

Напишіть нам

www.britishcouncil.org.ua